

Ordliste for innvandrings- og asylfeltet

EMNs Glossary 6.0 med norske oppslagstermer

Mai 2018

På Utlendingsdirektoratets (UDIs) nettside er det lagt ut en ordliste for innvandrings- og asylrelaterte termer med norske inngangstermer, www.udi.no/emnglossary. Ordlista er utviklet av European Migration Network (EMN).

Det er Europakommisjonen og EMNs nasjonale kontaktpunkter som sammen utgjør EMN. UDI deltar i det norske kontaktpunktet (NO EMN NCP) og har oversatt forordet og innledningsteksten til ordlista til norsk. Språkrådet har bistått i arbeidet med å finne gode norske termer.

EMNs ordliste inneholder ekvivalente termer på 22 språk. Termene er dannet for å speile innholdet i definerte begrepene. Begrepsdefinisjoner, kildehenvisning og merknader er på engelsk.

Hvis land med samme språk (f.eks. Østerrike, Tyskland og Luxemburg) bruker ulike termer for det samme begrepet, inneholder listen enten den termen som er brukt i EUs regelverk, eller den mest brukte termen, for eksempel en term som brukes i Østerrike og Tyskland, men ikke i Luxemburg. Dette gjøres for å unngå at det blir oppført mer enn én term for språk som brukes i flere land.

Der bokmåls- og nynorsktermer er ulike, er begge oppgitt og markert med henholdsvis (b) og (n). Det er bokmålstermene som er inngangstermer i utgaven på UDIs nettside, men du kan søke på termer på alle språkene i lista.

Det er tillatt å gjengi innhold fra ordlista, med unntak av bruk for forretningsmessig formål. Kilden skal da oppgis med følgende tekst: «EMNs ordliste er utviklet av European Migration Network (EMN). EU kommisjonen og de nasjonale kontaktpunktene for EMN, som sammen utgjør EMN, har intet ansvar for den bruk som gjøres av innholdet i ordlista eller for innholdet i nettsider som har vært kilde til termer som er med i ordlista.»

EMN har som formål å gi EUs institusjoner og medlemsstatenes myndigheter oppdatert, objektiv, pålitelig og sammenlignbar informasjon om asyl og innvandring til støtte for politikktutforming i EU og deltakerlandene på disse områdene. EMN skal også gjøre slik informasjon tilgjengelig for allmenheten. Mer informasjon om EMN og nettverkets produkter samt EMNs ordliste på flere språk finner du på www.emn.europa.eu .

Innhold

Forord.....	1
Et verktøy for bedre sammenlignbarhet	2
European Migration Network.....	4
Metode og opplegg for EMNs ordliste	5
Innholdet i EMNs ordliste.....	5
Prosesser for å oppdatere ordlisten.....	5
Prioritering av kilder	6
Definisjoner.....	6
Foretrukne termer og synonymer	7
Organiseringen av EMNs ordliste.....	8
Rekkefølgen av termer	8
Entall og kjønnsnøytralitet	8
Bruk av ISO-standarder for EUs/EFTAs medlemsland og språk.....	8
Kilde til informasjonen i merknadene.....	8
Oversettelser	8
Sammenheng mellom termer	9
Referanser til andre termer i ordlista	10

Forord

Et verktøy for bedre sammenlignbarhet

    Introduksjon

    European Migration Network

    Metode og opplegg for arbeidet med EMNs ordliste

    Opplegget for EMNs ordliste

Ordlistas termer

Forord

En framtidrettet og solidarisk europeisk asyl- og migrasjonspolitikk er en sentral målsetting for den *Europeiske Union (EU)*. Som svar på den største migrasjonsrelaterte utfordringen siden andre verdenskrig har *EU-kommisjonen* utarbeidet et omfattende rammeverk¹ for EUs arbeid med asyl- og migrasjonspolitikk. Deretter har EU og medlemslandene gjennomført flere typer tiltak ved å kombinere lovendringer med operativ innsats og fleksibel finansiering fra EU, slik at det er blitt en overgang fra krisehåndtering til et stabilt framtidig rammeverk for politikk og tiltak. Samtidig har man fortsatt å gjennomføre tiltak for å sikre lovlig innvandring og integrering av tredjelandsborgere. Alle disse tiltakene er gjennomført samtidig med en ny tilnærming til håndtering av innvandringspolitikken basert på en kombinasjon av intern og eksternt politikk, inkludert EUs samarbeid med tredjeland. EU støtter for eksempel assistert, frivillig retur av flyktninger som har reist via Libya, til en rekke afrikanske opprinnelsesland. Dette gjøres i samarbeid med libyske myndigheter, *Den afrikanske union (AU)* og *International Organization for Migration (IOM)*.

I de kommende årene vil det være høyt prioritert å styrke både de interne og de eksterne tiltakene knyttet til asyl og migrasjon. EMN, koordinert av EU-kommisjonen og med aktiv deltagelse av EUs medlemsland og Norge, støtter EUs tiltak for å svare på utfordringene som gjelder asyl og migrasjon. EMN forsyner de som skal utforme og gjennomføre politikken, med oppdatert, objektiv, pålitelig og rimelig sammenlignbar informasjon om alle sider ved asyl og migrasjon og hjelper med å legge til rette for en helhetlig diskusjon med alle berørte parter.

Ordlista for asyl og migrasjon har vært et nøkkelprodukt fra EMN siden 2008. Ordlista er en støtte for diskusjon av politikk i EU og medlemslandene siden den inneholder de mest aktuelle termene for begreper som er viktige på asyl- og migrasjonsfeltet, på alle EMNs medlemslands offisielle språk. Dette gir bedre muligheter for sammenlignbarhet og en felles forståelse.²

Denne siste utgaven av EMNs ordliste (versjon 6.0, mai 2018) har termer som gjenspeiler all utvikling etter vedtaket av *European Agenda on Migration* i mai 2015. I hovedsak gjelder dette utvikling basert på EUs regelverk om asyl og migrasjon, men ordlista har også med termer som gjelder utviklingen i EUs eksterne dimensjon, og som reflekterer det operative arbeidet med asyl- og migrasjonssaker.

Jeg er sikker på at EMNs ordliste er en verdifull kilde til informasjon om alle sider ved asyl og migrasjon. Den favner videre enn en typisk ordliste ved at den inneholder nyttige noter som forklarer nye europeiske begreper. Den brukes stadig mer, både innenfor EU og av de ansvarlige for politikktutforming og -gjennomføring utenfor EU. Dette er et betydelig resultat, og siden 10-års jubileet for EMN vil bli markert i 2018, vil det være en ypperlig anledning for meg till å uttrykke min takknemlighet til all medlemmene av *Glossary and Thesaurus Working Group* for deres fremragende innsats i dette arbeidet, og for å ha bidratt til EMNs suksess mer generelt.

Magnus Ovilius

Leder av EMN

---

¹ COM(2015) 240 final May 2015.

² I denne utgaven er definisjoner og noter bare på engelsk.

Et verktøy for bedre sammenlignbarhet

Formålet med EMNs ordliste for termer knyttet til asyl og innvandring er å bidra til bedre sammenlignbarhet mellom EUs medlemsland og med Norge på disse områdene. Den skal sikre en felles forståelse av termene som brukes, og av definisjonene av begrepene som termene skal reflektere. Det er meningen at ordlisten skal være et nyttig referansedokument for EMNs nasjonale kontaktpunkter (NCPer) og medlemmene av de nasjonale nettverkene samt for de ansvarlige for politikktutforming og -gjennomføring i medlemslandene i tillegg til EUs institusjoner for at det skal bli enklere å utveksle informasjon. Ved å presentere en felles terminologi for de begrepene som er kommet med i ordlista, legger den til rette for en presis samtale om asyl og innvandring, blant annet i media.

Denne oppdaterte versjonen av EMNs ordliste (versjon 6.0) er fullstendig revidert og oppdatert fra tidligere utgaver. Den første utgaven ble utgitt i januar 2010, og det kom så nye utgaver i 2012 og 2014. I den nye utgaven er det 468 termer, det er 29 flere termer enn i forrige utgave (5.)³. I tillegg er det foretatt en rekke endringer i allerede eksisterende termer for å reflektere nye ord og uttrykk samt utviklingen i hvordan eksisterende termer blir brukt i nye regelverk og politiske tiltak fra EU av betydning for asyl og innvandring, inkludert de som følger av EUs *European Agenda on Migration* fra mai 2015. Mens EUs regelverk (*aquis*) for asyl og migrasjon fortsatt er en viktig kilde til termer og definisjoner, vil ordlista i økende grad også ta hensyn til utviklingen i EUs ytre rammer, samtidig som den i økende grad tar hensyn til behovene hos de som skal gjennomføre asyl- og innvandringspolitikken. Den inneholder også termer som er brukt i nylig gjennomførte studier i regi av EMN og andre dokumenter av betydning.

Hvert oppslag i ordlisten består av **en foretrukket term**⁴, en **definisjon** av det begrepet som termen betegner, **kilde(r)** for denne definisjonen samt merknader og henvisninger til andre begreper som er med i ordlisten. I denne utgaven er flere definisjoner og noen foretrukne termer endret fra tidligere utgaver. Mange merknader er oppdatert, og i noen tilfeller utvidet, for å gjøre informasjonen mer fullstendig, gi en bedre forståelse av begrepet i ulike sammenhenger og for å angi en nettkilde for mer tilgjengelig informasjon. Hvert oppslag illustrerer flere sammenhenger mellom termene og i hvilken grad ulike termer er **synonymer**, samt om ulike beslektede termer angir begreper som har en bredere eller smalere betydning for å gjøre det lettere å se sammenhenger mellom termene.

Ordlista er utarbeidet av medlemmene i EMNs *Glossary and Thesaurus Working Group (GTWG)*. EMN ønsker derfor å anerkjenne innsatsen deres, og å gi uttrykk for takknemlighet for tillatelse til å bruke materiale fra andre organisasjoner, og da særlig *International Labour Organisation (ILO)*, *International Organisation for Migration (IOM)*, *Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD)* og *United Nations (UN)*. Det er gitt henvisninger til disse kildene. EMN ønsker også å takke for teknisk støtte ytt av representanter for EUs flerspråklige og inter-institusjonelle database for terminologi: *Inter-*

---

³ Versjon 3.0 var den siste trykkede utgaven.

⁴ Ifølge *ISO standard 25964* er 'en foretrukket term' (et beskrivende ord) en term som brukes til å betegne et begrep. Hvis to eller flere termer eksisterer i det samme språket for det samme begrepet, vil én av dem bli valgt som 'foretrukket term,' og bli brukt som hovedoppslag i ordlisten (med definisjon, kilde og noter). Andre termer for det samme begrepet vil bli betegnet som 'synonym', og komme med i stikkordslisten til ordlisten.

*Active Terminology for Europe (IATE)*⁵. I arbeidet med å finne fram de beste norske termene har UDI fått verdifull hjelp fra *Språkrådet*.

På de neste sidene får du en kort presentasjon av EMN, etterfulgt av en beskrivelse av hvordan ordlista er utarbeidet, samt en veiledning i hvordan du kan bruke den.

---

⁵ www.iate.europa.eu

European Migration Network

Behovet for utveksling av informasjon om alle sider av innvandring ble erkjent allerede da en felles asyl- og innvandringspolitikk for EU ble utviklet for første gang⁶. For å få bedre utveksling av informasjon mellom og innenfor medlemsstatene om alle sider av asyl- og innvandringspolitikken og utviklingen av denne, må den så langt det er mulig være sammenlignbar mellom medlemslandene, og da er det nødvendig med en konsistent bruk av ord og uttrykk.

Rådsbeslutningen 2008/381/EC av 18. mai 2008⁷ etablerte grunnlaget for opprettelsen av *European Migration Network (EMN)*.⁸ Formålet med EMN er å bidra til at EUs og medlemsstatenes institusjoner får tilgang til informasjon om asyl og innvandring som er oppdatert, objektiv, pålitelig og sammenlignbar, for å støtte utforming og gjennomføring av politikken på disse områdene. EMN skal også framskaffe slik informasjon til allmennheten. Arbeidet i EMN blir koordinert av EU-kommisjonen med hjelp fra en tjenesteyter og i samarbeid med de nasjonale kontaktpunktene (EMN NCPer) som er etablert i alle medlemslandene⁹ og i Norge. Du finner mer informasjon om EMN på nettsidene www.emn.europa.eu og <https://www.udi.no/statistikk-og-analyse/european-migration-network---norway/>.

Et hovedformål med EMN, beskrevet i artikkel 2(1c) i *Rådsbeslutningen 2008/381/EC*, er å forbedre informasjonens sammenlignbarhet mellom medlemslandene. Utviklingen av en omfattende ordliste som inneholder og beskriver sentrale begreper for asyl- og innvandringspolitikken i EU og medlemslandene, er et viktig verktøy for å oppnå dette.

---

⁶ *Tampere Council Conclusions*, tilgjengelig på www.europarl.europa.eu/summits/ta_en.htm

⁷ Tilgjengelig på www.eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014R0516

⁸ Norge har deltatt i EMNs arbeid siden juli 2010 og har vært assosiert medlem av EMN siden 1. januar 2011.

⁹ Unntatt Danmark.

Metode og opplegg for EMNs ordliste

Innholdet i EMNs ordliste

EMNs ordliste er en flerspråklig og tverrfaglig samling av termer som er viktige for asyl- og innvandringsområdet. Den tar utgangspunkt i termer som nyttes i relevant lovgiving og regelverk fra EU, samtidig som den reflekterer at ordene kan ha ulike betydninger i en nasjonal eller bredere internasjonal sammenheng eller innenfor ulike fagområder (for eksempel demografi, sosiologi, økonomi). Det er lagt vekt på å få med termer som er knyttet til internasjonal beskyttelse og flyktninger, til både lovlig og irregulær innvandring samt til retur. Det er i tillegg tatt med en del relevante termer knyttet til menneskerettigheter, integrasjon, likebehandling og fri bevegelighet over landegrensene. Ordlisten inkluderer betegnelser på europeiske institusjoner, organisasjoner og prosesser som er viktige for den felles europeiske innvandringspolitikken. Dette inkluderer virksomheter som bidrar til gjennomføringen av EUs *Global Approach to Migration and Mobility*, det vil si den eksterne delen av EUs asyl- og innvandringspolitikk (for eksempel Baliprosessen, Svartehavssynergien, *European Union Emergency Trust Fund for Africa*).

Der ordlisten har en referanse til et fenomen (for eksempel 'innvandring'), er det også en referanse til en person som er knyttet til dette fenomenet (for eksempel 'innvandrer'). For å begrense gjentakelser for noen av termene er enten termen for prosessen eller termen for den tilknyttede personen tatt med, avhengig av hvilken term som er mest brukt. For eksempel er termen 'høyt kvalifisert innvandrer' mer vanlig enn 'høyt kvalifisert innvandring'. Noen termer er tatt med ut fra en fullstendighetsbetraktning selv om de ikke lenger er i vanlig bruk: det gjelder for eksempel 'gjestearbeider'. Det er da en merknad om dette i notene.

Prosser for å oppdatere ordlisten

Ordlisten er utarbeidet av en arbeidsgruppe (EMN's GTWG) som har medlemmer fra EMNs nasjonale kontaktpunkter (EMN NCP'er) og noen eksperter fra deres nasjonale nettverk, i tillegg til representanter fra *Kommisjonen* og EMNs tjenesteytere. Eksperter fra andre EU-institusjoner, slik som *European Asylum Office (EASO)*, *IATE* og *European Agency for Fundamental Rights (FRA)* har også bidratt med termer fra sine saksområder. Internasjonale organisasjoner, som *UN High Commissioner for Refugees (UNHCR)* og *International Organisation for Migration (IOM)*, har deltatt i møter eller gitt skriftlige bidrag til ordlista.

Så langt det har vært mulig, reflekterer ordlisten den mest aktuelle utviklingen på asyl- og innvandringsområdet og den forståelsen av termer og begreper som nå gjelder eller er mest vanlig. For arbeidsgruppen har det også vært en målsetting å yte støtte til dem som skal utvikle og gjennomføre asyl- og innvandringspolitikken, ved å identifisere og definere nye relevante begreper og termer.

Den seneste utgaven av ordlista, som denne versjonen med norske inngangstermer bygger på, foreligger også på nettet i en interaktiv versjon som vil bli oppdatert med jevne mellomrom, jf. EMNs nettside. En trykt versjon vil vanligvis foreligge etter mer omfattende oppdateringer. Siden ordlista er et viktig produkt fra EMN, gir EMNs 10-års jubileum, markert 15. mai 2018, en god anledning for å utgi en nye trykt utgave med engelske inngangsort.

Brukerne av ordlisten blir med dette oppmuntret til å foreslå nye termer og/eller definisjoner, og til å kommentere de eksisterende, ved å kontakte det norske kontaktpunktet for EMN (emnnorway@udi.no) eller EMN på https://ec.europa.eu/home-affairs/content/about-emn-0_en

Prioritering av kilder

Siden noen av de eksisterende begrepsdefinisjonene innenfor asyl- og innvandringsfeltet kan være vage, omstridte, inkonsistente eller uten allmenn aksept, har arbeidsgruppen foretatt en prioritering av de aktuelle kildene eller selv formulert en definisjon. Førsteprioriteten er gitt til termer og definisjoner som framgår av EUs regelverk for asyl- og innvandringsområdet.

Prioriteringen av kilder for definisjonene er som følger:

1. EUs direktiver/reguleringer/avgjørelser og så enhver definisjon som er gitt i en uttalelse fra *Kommisjonen*, og da spesielt i forslag til et direktiv
2. definisjoner gitt av andre EU-institusjoner, inkludert *Eurostat*, *European Border and Coast Guard Agency (FRONTEX)*, *European Asylum Support Office (EASO)*, *European Union Agency for Fundamental Rights (FRA)*, *National Contact Points on Integration (EUROJUST)* og *European Police Office (EUROPOL)*
3. europeiske og internasjonale konvensjoner, samarbeidsavtaler og protokoller (f.eks. om menneskesmugling, menneskehandel og tvangsarbeid fra FN, Europarådet og *International Criminal Court*)
4. ordlister utarbeidet av internasjonale organer, som ILO, IOM, OECD og UNHCR
5. andre relevante (EU) prosjekter og enheter (for eksempel *European Union Observatory on Democracy*¹⁰, THESIM)¹¹

Noen av definisjonene i ordlisten har arbeidsgruppen modifisert for bedre å reflektere hvordan begrepet og termen brukes i tilknytning til EUs asyl- og innvandringspolitikk. Der det er tilfelle, er dette indikert ved at det i opplysningen om kilden står at definisjonen er 'derived by' EMN. Det er også noen definisjoner som arbeidsgruppen selv måtte formulere, siden det ikke eksisterer noen allment akseptert definisjon. For disse har arbeidsgruppen selv formulert en definisjon, basert på relevante kilder. Om en slik definisjon er det sagt at definisjonen er 'developed by' EMN.

Definisjoner

Alle definisjonene i EMNs ordliste er utformet i samsvar med IATEs standard. Det betyr at de skal kunne erstatte den aktuelle termen i enhver tekst der denne forekommer. For eksempel har termen 'person som søker om internasjonal beskyttelse (b) / person som søker om internasjonalt vern (n)' definisjonen "A third country national or stateless person who has made an application for international protection in respect of which a final decision has not yet been taken."¹² Deler av EMNs er allerede tatt med i IATEs database.

Noen termer har ulike betydninger i en global kontekst, i en EU-kontekst eller i en spesiell juridisk kontekst (for eksempel i Schengen-avtalen eller Dublin-avtalen). I slike tilfeller er den aktuelle konteksten oppgitt i definisjonen.

Termer som har en bestemt betydning i sammenheng med asyl og innvandringsspørsmål, men som også kan ha en egen betydning i andre sammenhenger (for eksempel 'tilgang til

---

¹⁰ www.eudo-citizenship.eu/databases/citizenship-glossary/glossary

¹¹ *Towards Harmonised European Statistics on International Migration (THESIM)* – prosjektets nettside finnes på nettsiden til *Université Catholique de Louvain*: www.uclouvain.be/en-7823.html

¹² Definisjoner er ikke oversatt til norsk.

helsetjenester (b)/ tilgang til helsetenester (n)', 'skoleelev', 'student', 'forsker (b)/forskar (n)') er definert i tilknytning til bruken i sammenheng med asyl og innvandring. Termer som ikke har en tydelig sammenheng med asyl og innvandring er ikke tatt med i ordlisten (for eksempel 'barneomsorg', 'borgerkrig', 'økonomisk sektor', '(miljø)katastrofe', 'utdanning').

Foretrukne termer og synonymer

Der det var flere termer (synonymer) for samme begrep, ble en **foretrukket term** valgt, og andre kjente termer for det samme begrepet er oppgitt som synonymer. I noen tilfeller er et 'synonym' mer vanlig i et medlemsland enn den valgte 'foretrukne' termen, for eksempel er 'deportasjon' mer vanlig enn 'uttransportering' i mange medlemsland, selv om 'uttransportering' svarer til den termen som er brukt i EUs lovgiving. I slike tilfeller er den nasjonale praksisen beskrevet i en forklarende merknad.

Organiseringen av EMNs ordliste

Arbeidet med ordlisten og organiseringen av termene og deres definisjoner er beskrevet nedenfor.

Rekkefølgen av termer

I denne utgaven er de foretrukne termene oppført alfabetisk etter det første ordet i den norske bokmålstermen, slik at termen reflekterer hva EMNs norske kontaktpunkt i samarbeid med *Språkrådet* anser for å være et vanlig og korrekt uttrykk. For eksempel står 'økonomisk migrasjon' oppført med 'ø' som første bokstav og 'søknad om internasjonal beskyttelse' med 's' som første bokstav. Merk at det er alltid er bokmålstermen som er oppslagstermen, selv om også nynorsktermen er med i ordlisten. Dette er likt med oppføringen av norske termer i den originale, engelske versjonen av denne ordlista.

Entall og kjønnsnøytralitet

Så langt det har vært mulig, er termene uttrykt i entall, og det er brukt kjønnsnøytrale formuleringer av termer, definisjoner og merknader. For å sikre samsvar med IATE-databasen er det i de engelske definisjonene og merknadene brukt de kjønnsnøytrale 'they' og 'their' i definisjonene også der det er referert til én person. Hvis et språk har ulike termer for mannlige og kvinnelige personer, er det for enkelthets skyld bare oppført én term. (For eksempel betegner det tyske ordet 'Migrant' en mannlig migrant, og 'Migrantin' en kvinnelig migrant.) Dette er også i samsvar med andre ordlister som har tilsvarende termer.

Bruk av ISO-standarder for EUs/EFTAs medlemsland og språk

Alle referanser til medlemslandene i EU og EFTA, som er gitt som akronymer i definisjoner, merknader og underoverskrifter, bruker ISOs to-bokstavs landkode 3166-alpha¹³ eller språkkode. Alle andre land og språk skrives helt ut. Merk at ISOs to-bokstavs koder for språk i noen tilfeller avviker fra to-bokstavs koder for land. For eksempel er koden for Sverige SE, mens koden for svensk er SV, mens både Frankrike og fransk har koden FR, og både Norge og norsk har koden NO.

Kilde til informasjonen i merknadene

Kilden til informasjon i merknaden til en term er den samme som kilden til definisjonen av det begrepet som termen gjelder, med mindre noe annet er oppgitt.

Oversettelser

Originalversjonen av ordlisten er utviklet på engelsk av arbeidsgruppens medlemmer, som behersker engelsk, medlemslandenes språk og de relevante fagområdene. EMNs ordliste inneholder derfor ekvivalente termer for 22 av EU medlemslands 24 språk¹⁴, samt norsk. De

---

¹³ www.iso.org/iso/country_codes.htm

¹⁴ Bare dansk og kroatisk mangler.

ulike språkernes termer er dannet for å gjenspeile begrepsdefinisjonene. Oversettelsene er enten direkte oversettelser av den engelske termen eller en oversettelse som passer bedre til definisjonen av begrepet. For termer der det mangler en nasjonal term, er den engelske termen brukt, og det er angitt ved «no translation».

I noen tilfeller har et språk flere termer for samme begrep, gjerne fordi begrepet omtales i ulike sammenhenger, for eksempel i et nasjonalt lovverk og i et regelverk fra EU. I slike tilfeller er det oppgitt flere termer for dette språket, med en angivelse av sammenheng (for eksempel 'national' eller 'EU'). Hvis det ikke er aktuelt å angi en slik sammenheng kan mer enn én term bli oppgitt som synonym, skilt med en '/'.¹⁵ Disse kan da betraktes som synonymer.

Akronymer til oversatte termer angir språket i medlemslandet. Hvis flere medlemsland har samme offisielle språk (for eksempel AT/DE/LU), BE/FR/LU og BE/NL), er disse gruppert sammen under språkene DE, FR og NL, og nasjonale avvik fra den termen som er oppført, er oppgitt mellom parenteser. For eksempel er termen 'asylsøker' oversatt med *Asylwerber* i Østerrike (AT), *Asylbewerber* i Tyskland (DE) og *Asylantragsteller* i Luxemburg (LU) og i EUs regelverk. Et komma er brukt til å skille synonymer i det samme språket.

Hvis land med samme språk (for eksempel AT, DE og LU) bruker ulike termer for det samme begrepet, inneholder lista enten den termen som er brukt i EUs regelverk, eller den mest brukte termen, for eksempel en som er brukt i AT og DE, men ikke i LU. Dette gjøres for å unngå at det blir oppført mer enn én term for slike språk.

Der bokmåls- og nynorsktermer er ulike er begge oppgitt og markert med henholdsvis (b) og (n).

Sammenheng mellom termer

Til de fleste av de oppførte, foretrukne termene er det oppgitt andre termer som er knyttet til dette begrepet. En slik tilknytning kan være at det er en ekvivalent eller synonym term, at det er et hierarkisk forhold til den foretrukne termen eller at det er et slektskap mellom de to termene.

- At sammenhengen mellom to termer er *equivalence* (ekvivalent) vil si at de to termene betegner samme begrep og at de derfor kan brukes om hverandre. I ordlisten er **synonymer** ekvivalente, men også termer som har nesten samme betydning (det vil si kvasi-synonymer), akronymer og forkortelser kan sies å være ekvivalente
- At det er en *hierarchical* (hierarkisk) sammenheng mellom to termer vil si at det er en sammenheng mellom de begrepene som termene betegner, for eksempel ved at det ene begrepet er **videre** eller **smalere** enn det andre. At en term er videre enn en annen term kan indikere at den første termen er mer generisk og den andre mer spesifikk. For eksempel er 'økonomisk migrant' en videre term enn 'arbeidsmigrant', som derfor er en smalere term.
- At det er *associative* (slektskap) mellom to termer vil si at sammenhengen mellom begrepene ikke er hierarkisk, men semantisk eller begrepsmessig. Det kan gjøre det

---

¹⁵ Det er også slik en eventuell forskjell på en bokmåls- og en nynorskversjon av samme term er angitt.

lettere for brukerne å forstå betydningene av termene og sammenhengene der de brukes.

Referanser til andre termer i ordlista

Hvis en foretrukket term som er definert et annet sted i lista, brukes i en definisjon eller i en begrepssammenheng, blir den foretrukne termen framhevet med **fete typer** første gang den brukes i definisjonen eller i en merknad. For eksempel er den engelske definisjonen av 'person med permanent oppholdstillatelse (b) / person med permanent oppholdsløyve (n)' oppført som: "A **third country national** who has a long-term residence status as provided for under Arts 4 to 7 of Council Directive 2003/109/EC or as provided for under national legislation". Her er 'third country national' ('tredjelandsborger') en foretrukket term som er definert et annet sted i ordlisten.